

Legea Cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător

Avînd în vedere importanța deosebită a atragerii investițiilor în Republica Moldova, necesitatea promovării și protejării lor prin crearea de condiții juridice, sociale și economice stabile și echitabile pentru activitatea investițională, stabilirii de garanții egale pentru investitorii autohtoni și străini, preîntîmpinării și înlăturării impedimentelor ce pot afecta investitorii și investițiile lor, în temeiul art.72 alin.(3) lit.r) din Constituția Republicii Moldova,

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I. DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Sfera de reglementare

Prezenta lege stabilește principiile juridice, sociale și economice de organizare și dezvoltare a activității investiționale din Republica Moldova, drepturile și obligațiile investitorilor, atribuțiile și competența autorităților publice în domeniul activității investiționale, garanțiile pe care statul le acordă investitorilor autohtoni și străini, modalitatea de soluționare a diferendelor investiționale, precum și reglementări referitoare la activitatea întreprinderilor cu investiții străine.

Articolul 2. Cadrul juridic

(1) Investițiile în Republica Moldova sînt reglementate de Constituția Republicii Moldova, de prezenta lege, de alte legi și acte normative, precum și de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

(2) În cazul în care prevederile tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte diferă de cele ale prezentei legi, se aplică prevederile tratatelor internaționale.

(3) Sub incidența prezentei legi nu cad raporturile aferente efectuării investițiilor de către organizații necomerciale (cu scop nelucrativ) pentru atingerea unor scopuri social-utile, inclusiv educaționale, filantropice, de sponsorizare, științifice și religioase. Aceste raporturi sînt reglementate de legislația respectivă a Republicii Moldova.

Articolul 3. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:

investiție – totalitate de bunuri (active) depuse în activitatea de întreprinzător pe teritoriul Republicii Moldova inclusiv pe baza contractului de leasing financiar precum și în cadrul parteneriatului public-privat pentru a se obține venit;

investiție (cheltuieli) capitală - cheltuieli efectuate de către investitor în legătură cu procurarea și/sau îmbunătățirea activelor pe termen lung, care nu se atribuie la rezultatele perioadei curente, dar urmează a fi capitalizate (atribuite la majorarea valorii activelor pe termen lung)

investiție străină – investiție efectuată de un investitor străin în activitatea de întreprinzător desfășurată în Republica Moldova, inclusiv veniturile provenite din investiția sa și reinvestite în Republica Moldova;

activitate investițională – activitate de efectuare a investiției și de desfășurare a activității de întreprinzător în legătură cu această investiție pentru a se obține venit;

autoritate publică – structură organizatorică sau organ, instituite prin lege sau printr-un alt act administrativ normativ, care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public;

diferend investițional – neînțelegere sau dezacord care apare între investitor și autoritățile publice cu privire la investiții, inclusiv cu privire la:

a) activitatea investițională;

b) interpretarea unei acțiuni sau inacțiuni a autorităților publice, în sensul prezentei legi, al altor legi ale Republicii Moldova sau al dreptului internațional;

c) orice acord la care Republica Moldova și investitorul sînt părți;

investitor – persoană fizică sau juridică încadrată în activitatea investițională pe teritoriul Republicii Moldova;

investitor străin – persoană încadrată în activitatea investițională din Republica Moldova care poate fi:

a) persoană fizică cetățean străin cu reședință permanentă în alt stat sau apatrid cu reședință permanentă în străinătate;

b) persoană juridică, formată în conformitate cu legislația unui alt stat, avînd sediu în acel stat sau persoană juridică avînd sediu, administrație centrală sau loc principal de activitate înregistrat în alt stat;

c) organizație sau asociație creată în urma unui tratat între state ori alte subiecte de drept internațional.

Articolul 4. Formele investițiilor

(1) Investiția poate avea formă de:

- a) drepturi de proprietate asupra bunurilor mobile și imobile, precum și alte drepturi reale;
- b) orice drept acordat în baza legii sau contractului, orice licență sau autorizație acordată în conformitate cu legislația în vigoare, inclusiv concesiuni de cercetare, cultivare, extragere sau explorare a resurselor naturale;
- c) drepturi derivate din acțiuni, părți sociale sau alte forme de participare în societăți comerciale;
- d) mijloace bănești;
- e) drepturi de creanțe monetare sau alte forme de obligații față de investitor ce au valoare economică și financiară;
- f) drepturi de proprietate intelectuală: dreptul asupra obiectelor de proprietate industrială (brevete de invenții, modele de utilitate, mărci de produs și mărci de serviciu, denumiri de firmă, denumiri de origine ale produselor, desene și modele industriale, brevete pentru soiuri de plante, topografii ale circuitelor integrate), dreptul de autor și drepturile conexe, secretul comercial (know-how), goodwill.
- g) alte drepturi contractuale, inclusiv ce le rezultate din parteneriatul public-privat.

(2) Forma în care bunurile sînt investite sau modificarea acestei forme nu afectează caracterul lor de investiție.

(3) Venitul obținut din investiții depus pentru desfășurarea activității de întreprinzător pe teritoriul Republicii Moldova se consideră investiție.

(4) Investitorii autohtoni fac investiții sub formă de mijloace bănești numai în moneda națională a Republicii Moldova, iar investitorii străini și în valută străină.

Capitolul II. PRINCIPIILE EFECTUĂRII INVESTIȚIEI

Articolul 5. Libertatea efectuării investițiilor

(1) Investitorii își pot plasa investițiile pe întreg teritoriul Republicii Moldova în toate domeniile activității de întreprinzător, în condițiile legislației în vigoare, dacă respectă interesele securității naționale, prevederile legislației antimonopol, normele de protecție a mediului înconjurător, de ocrotire a sănătății populației și ordinea publică.

(2) Republica Moldova asigură, în conformitate cu legislația în vigoare, cu tratatele internaționale privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor la care Republica Moldova este parte, un regim de securitate și protecție deplină și permanentă a tuturor investițiilor, indiferent de forma lor.

Articolul 6. Nediscriminarea investițiilor

(1) În Republica Moldova investițiile nu pot fi supuse discriminării în funcție de cetățenie, domiciliu, reședință, loc de înregistrare sau de activitate, stat de origine al investitorului sau al investiției sau din orice alt motiv.

(2) Investitorilor li se acordă condiții echitabile și egale de activitate, care exclud aplicarea de măsuri discriminatorii ce ar putea împiedica dirijarea, operarea, întreținerea, folosirea, fructificarea, achiziționarea, extinderea sau dispunerea investițiilor.

(3) Orice facilitate acordată, în conformitate cu legislația în vigoare, inclusiv în cadrul parteneriatului public-privat, investitorilor pentru a contribui la realizarea politicii regionale, structurale, de mediu, de cercetare și de dezvoltare promovate de stat sau orice facilitate acordată unui investitor pentru promovarea investițiilor sale ce nu contravine prevederilor acordurilor internaționale la care Republica Moldova este parte se respectă și nu constituie obiect al discriminării.

Articolul 7. Transparența

(1) Actele legislative și normative care pot afecta în mod direct sau indirect investițiile se dau publicității în conformitate cu legislația în vigoare.

(2) Autoritățile publice care intenționează să elaboreze sau care elaborează noi politici investiționale trebuie să organizeze consultări publice înainte de implementarea acestor politici, să le publice ori să le facă publice împreună cu notele explicative în cazul în care ele se implementează deja.

(3) Autoritățile publice sînt obligate să răspundă oricăror adresări și să furnizeze, la cererea oricărui investitor, informații privind investițiile sau orice altă informație care afectează investițiile și activitatea investițională pe teritoriul Republicii Moldova.

(4) Comunicatele informative privind concursurile investiționale, inclusiv cele organizate în cadrul parteneriatului public privat, sînt publicate din timp în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și/sau în alte surse de informare în masă ,conform legii .

Articolul 8. Respectarea obligațiilor de către investitori

(1) Investitorii sînt obligați să desfășoare activitate investițională în conformitate cu acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prezenta lege și cu

alte legi în vigoare, cu standardele (normele, regulile etc.) adoptate în condițiile legii.

(2) Investitorii, inclusiv cei străini, sînt obligați să îndeplinească cerințele legitime ale autorităților publice.

(3) În caz de încălcare a legilor, a obligațiilor contractuale, investitorii poartă răspundere în conformitate cu legislația Republicii Moldova.

Capitolul III. PROTEJAREA INVESTIȚIILOR

Articolul 9. Garanția respectării drepturilor investitorului

(1) Autoritățile publice sînt obligate să respecte drepturile investitorilor acordate de lege.

(2) În cazul vătămării unui drept al investitorului de către o autoritate publică, acesta este îndreptățit să solicite înlăturarea încălcării și repararea pagubei.

Articolul 10. Garanția contra exproprierii investițiilor sau contra unor alte acțiuni similare

(1) Investițiile nu pot fi expropriate ori supuse unor măsuri cu efect similar care privează, în mod direct sau indirect, investitorul de titlul de proprietate sau de controlul asupra investiției, cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(2).

(2) Activitatea de investiții nu poate fi întreruptă silit decît în următoarele condiții::

a) întreruperea se operează din motivele de utilitate publică, cu o dreapta și prealabilă despăgubire, și nu este discriminatorie;

b) întreruperea se datorează condițiilor contractuale stabilite în cadrul parteneriatului public-privat;

(3) Utilitatea publică, precum și plata despăgubirii se stabilesc în conformitate cu legislația privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică.

Articolul 11. Garanția reparării prejudiciului

(1) Investitorul beneficiază, în conformitate cu legislația în vigoare, de dreptul la reparația prejudiciului cauzat prin încălcarea drepturilor sale, inclusiv prin acte, ce îl lezează în drepturi și interese, adoptate de autoritatea publică sau prin alte acțiuni nelegitime ale acesteia.

(2) Despăgubirea este echivalentă cu întinderea reală a prejudiciului la momentul survenirii.

(3) Prejudiciul, inclusiv profitul ratat, suportat de investitor ca urmare a îndeplinirii unei dispoziții a autorității publice prin care i s-au încălcat drepturile sau ca urmare a neîndeplinirii ori a îndeplinirii necorespunzătoare, de către autoritate sau de o persoană cu funcție de răspundere, a obligațiilor față de investitor, prevăzute de legislația în vigoare a Republicii Moldova, precum și de contractele de parteneriat public-privat, va fi reparat din contul autorității publice vinovate.

(4) Despăgubirea se plătește investitorului autohton în moneda națională a Republicii Moldova, iar investitorului străin - în monedă națională și/sau în valută străină.

Articolul 12. Garanții suplimentare

(1) Autoritățile publice pot acorda, în limitele competenței și conform legislației în vigoare sau în condițiile parteneriatului public-privat, garanții suplimentare investitorilor, inclusiv prin intermediul gajului de bunuri aflate la dispoziția organelor respective.

Articolul 12-1. Încheierea acordurilor de investiții

(1) În scopul reducerii riscurilor investiționale și al stabilirii suportului acordat de către stat pentru proiectele investiționale strategice, Guvernul, în limitele competenței, poate încheia acorduri de investiții privind realizarea acestor proiecte.

(2) Proiecte investiționale strategice sînt proiectele investiționale realizate în scopul executării prevederilor programelor și strategiilor de stat și care contribuie la creșterea economiei naționale sau au un impact pozitiv asupra dezvoltării socioeconomice stabile a țării.

(3) Criteriile privind determinarea și selectarea proiectelor investiționale strategice, modul de elaborare (inclusiv elementele de structură), de încheiere și de monitorizare a implementării acordurilor de investiții, precum și drepturile și obligațiile investiționale sînt stabilite de către Guvern.

(4) Acordurile de investiții încheiate de către Guvern nu pot oferi investitorului facilități fiscale și vamale și nici nu pot conține prevederi în detrimentul altui agent economic care activează pe teritoriul Republicii Moldova.

(5) În cazul în care acordurile de investiții urmează să dispună de statut de tratat internațional, acestea vor fi încheiate respectînd prevederile Legii nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova.

Articolul 13. Facilități fiscale și vamale

Investitorilor se acordă facilități fiscale și vamale în conformitate cu legislația fiscală și vamală a Republicii Moldova.

Capitolul IV. DIFERENDELE INVESTIȚIONALE

Articolul 14. Soluționarea diferendelor investiționale

(1) Diferențele investiționale trebuie soluționate pe cale amiabilă.

(2) În cazul nesoluționării pe cale amiabilă, diferendul se supune soluționării instanței judecătorești competente a Republicii Moldova sau, de comunul acord al părților în arbitraj.

(3) Dacă au convenit ca diferendul să fie soluționat în arbitraj, părțile confirmă acest fapt în mod expres, menționând, după caz, regulile procedurale alese, în conformitate cu Legea nr.23-XVI din 22 februarie 2008 cu privire la arbitraj și cu Legea nr.24-XVI din 22 februarie 2008 cu privire la arbitrajul comercial internațional.

(6) Litigiile de muncă dintre administrația întreprinderii cu investiții străine și lucrătorii acesteia se examinează în conformitate cu legislația Republicii Moldova dacă în contractele individuale de muncă nu se prevăd alte condiții pentru lucrătorii străini.

Articolul 15. Legea aplicabilă

La soluționarea diferendului investițional se aplică legislația Republicii Moldova dacă părțile diferendului nu au convenit altfel.

Articolul 16. Caracterul obligatoriu al hotărârii arbitrale

Hotărârea arbitrală, indiferent de țara în care a fost pronunțată, se recunoaște ca fiind obligatorie și se execută în conformitate cu prevederile Legii nr.23-XVI din 22 februarie 2008 cu privire la arbitraj și ale Legii nr.24-XVI din 22 februarie 2008 cu privire la arbitrajul comercial internațional. .

Capitolul V. DISPOZIȚII SPECIALE PRIVIND INVESTITORII STRĂINI ȘI INVESTIȚIILE STRĂINE

Articolul 17. Întreprinderile cu investiții străine, asociațiile acestora

(1) În Republica Moldova pot fi înființate întreprinderi cu investiții străine sub formă de întreprinderi mixte și întreprinderi cu capital străin.

(2) Întreprindere mixtă este întreprinderea, înființată în conformitate cu legislația Republicii Moldova, al cărei capital social este compus parțial din investiții străine.

(3) Întreprindere cu capital străin este întreprinderea, înființată în conformitate cu legislația Republicii Moldova, al cărei capital social este compus exclusiv din investiții

străine.

(4) Întreprinderea cu investiții străine are dreptul să înființeze asociații și organizații internaționale, să facă parte din asociații și organizații internaționale.

Articolul 18. Înregistrarea, desfășurarea activității și dizolvarea întreprinderii cu investiții străine

(1) Procedura de înregistrare, de desfășurare a activității și de dizolvare a întreprinderii cu investiții străine este similară procedurii de înregistrare, de desfășurare a activității și de dizolvare a întreprinderii autohtone și se realizează în conformitate cu legislația în vigoare a Republicii Moldova.

(2) Pentru reînregistrarea întreprinderii cu investiții străine se prezintă actele prevăzute de legislație pentru înregistrarea de stat a întreprinderilor și organizațiilor.

(3) Întreprinderea înființată fără investiții străine cumpărată integral de un investitor străin obține, conform legislației în vigoare, statut de întreprindere cu capital străin.

(4) Dacă investitorul străin cumpără părți sociale (acțiuni) aparținând unei întreprinderi înființate anterior fără investiții străine, aceasta obține, conform legislației în vigoare, statut de întreprindere mixtă.

Articolul 20. Asigurarea socială și asistența socială

(1) Asigurarea socială și asistența socială se acordă lucrătorilor întreprinderii cu investiții străine în conformitate cu legislația Republicii Moldova. Întreprinderea poate transfera contribuții în fondul de asigurare socială doar pentru salariații străini care au manifestat dorința de a beneficia de asistență medicală și socială în Republica Moldova. Această dispoziție este aplicabilă și în cazul depunerii contribuțiilor în fondul de pensii, conform legislației Republicii Moldova.

(2) Contribuțiile de asigurări sociale și asistența socială a lucrătorilor din întreprinderile cu investiții străine se fac în conformitate cu tarife unice, în moneda națională a Republicii Moldova.

Articolul 21. Transferul de mijloace bănești și de bunuri obținute din investiție străină

(1) Mijloacele bănești și bunurile obținute din investiție străină, după onorarea obligațiilor fiscale, sînt utilizabile și transferabile pe teritoriul Republicii Moldova și peste hotarele ei. Investitorii străini beneficiază de dreptul de a converti liber moneda națională a Republicii Moldova în valută străină și viceversa în conformitate cu legislația Republicii Moldova.

(2) Mijloacele bănești și bunurile prevăzute la alin.(1) includ în special:

c) profiturile, dobânzile, dividendele și alte venituri curente;

d) sumele obținute în bază de contract, inclusiv împrumuturile rambursate și dobânzile aferente;

e) redevențele, încasările și alte sume, provenite din drepturile de proprietate intelectuală prevăzute la art.4 alin.(1) lit.f);

f) compensațiile (despăgubirile) prevăzute de legislația în vigoare a Republicii Moldova, inclusiv de prezenta lege;

g) sumele care se plătesc în urma soluționării unui litigiu;

h) salariile și onorariile personalului angajat din străinătate căruia i se încredințează să lucreze în legătură cu investițiile făcute pe teritoriul Republicii Moldova, în mărimea și în modul stabilite de legislația Republicii Moldova;

i) sumele și obiectele care constituie investiția obținute sau rămase după dizolvarea întreprinderii;

j) sumele obținute de investitor din vânzarea sau exproprierea investițiilor.

(3) În conformitate cu prezenta lege, mijloacele bănești prevăzute la alin.(1) și (2) pot fi convertite și transferate prin intermediul băncilor licențiate din Republica Moldova prin proceduri stabilite de legislația Republicii Moldova.

(4) Mijloacele bănești se convertesc la cursul de schimb al băncii licențiate din Republica Moldova.

(5) Investitorii străini au dreptul să treacă peste hotarele Republicii Moldova veniturile lor rămase după onorarea obligațiilor fiscale sau o parte din venituri sub formă de produse achiziționate pe piața internă a Republicii Moldova dacă aceasta nu contravine legislației Republicii Moldova.

Articolul 22. Regimul bunurilor imobile

Investitorii străini pot dobândi, în conformitate cu legislația Republicii Moldova, dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile de pe teritoriul Republicii Moldova, cu excepția terenurilor cu destinație agricolă și a celor din fondul silvic, pentru a desfășura activitate de întreprinzător.

Articolul 23. Garanția recunoașterii dreptului de subrogație

Republica Moldova recunoaște cesiunea, către un alt stat sau persoană juridică străină, a drepturilor investitorului străin asupra investițiilor acestuia efectuate pe teritoriul său.

Articolul 23-1. Interacțiunea între investitorul străin și prestatorii de servicii publice

(1) Guvernul asigură disponibilitatea în limba engleză a Registrului de stat al serviciilor publice, precum și a informațiilor, a formularelor, a instrucțiunilor, a cererilor și a altor documente necesare prestării serviciilor publice pentru activitățile investiționale și antreprenoriale.

(2) Informațiile, formularele, instrucțiunile, cererile și alte documente plasate în Registrul de stat al serviciilor publice în limba engleză au aceeași forță juridică ca și informațiile, formularele, instrucțiunile și alte documente publicate în limba română. În cazul în care apar discrepanțe între textul în limba română și textul în limba engleză al informațiilor, formularelor, instrucțiunilor, cererilor și altor documente, va prevala textul în limbă română.

(3) Se interzice prestatorilor de servicii publice să refuze acceptarea cererilor, a solicitărilor și a documentelor depuse de către investitorii străini în limba engleză dacă depunerea lor a avut loc cu respectarea cerințelor legale în privința formei și a conținutului acestora, inclusiv din perspectiva utilizării semnăturilor electronice în condițiile legii.

Capitolul VI. ATRIBUȚIILE AUTORITĂȚILOR PUBLICE ÎN DOMENIUL ACTIVITĂȚII INVESTIȚIONALE

Articolul 24. Elaborarea și promovarea politicii de stat în domeniul activității investiționale

1) Politica de stat în domeniul activității investiționale este elaborată și promovată de Guvern.

(2) Organul executiv abilitat cu implementarea politicii investiționale și coordonarea activităților de atragere a investițiilor în Republică Moldova este Ministerul Economiei.

Capitolul VII. DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 25. (1) La data intrării în vigoare a prezentei legi, ...

(1) La data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă Legea nr.998-XII din 1 aprilie 1992 privind investițiile străine.

(2) Investitorii străini care au efectuat investiții și au beneficiat de garanții și facilități în condițiile Legii nr.998-XII din 1 aprilie 1992 privind investițiile străine au dreptul să beneficieze în continuare de garanțiile și facilitățile acordate de aceasta.

(3) Guvernul, în termen de 3 luni:

a) va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în concordanță cu prezenta lege;

b) va aduce actele sale normative în corespundere cu prezenta lege;

c) va prezenta Parlamentului propuneri pentru modificarea legislației fiscale și vamale în vederea acordării de facilități egale investitorilor străini și locali.

Legea este valabilă. Relevanța verificată la 03.09.2021